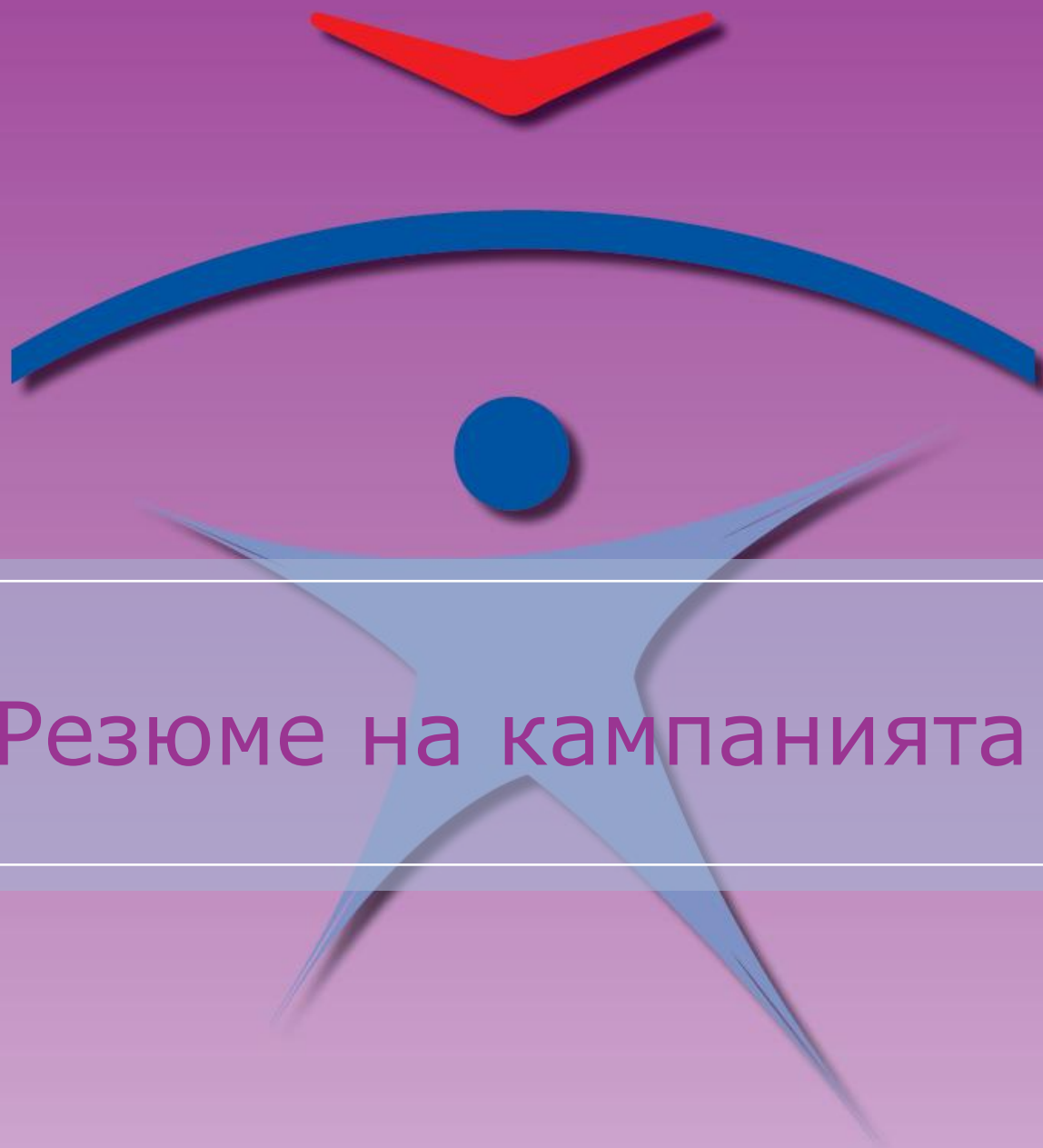

ЕВРОПЕЙСКА КАМПАНИЯ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

Резюме на кампанията

ЗДРАВΟΣЛОВНИ РАБОТНИ МЕСТА

ДОБРЕ Е ЗА ТЕБ. ДОБРЕ Е ЗА БИЗНЕСА

<http://hw.osha.europa.eu>

Европейска агенция
за безопасност и здраве
при работа

Здравословни
работни места

Съдържание

1.	Общи сведения	3
1.1	Значение на оценката на риска	3
1.2	Оценката на риска – ключ към изграждане на по-здравословни работни места	4
1.3	Законодателна основа	5
2.	Здравословни работни места: Добре е за теб. Добре е за бизнеса. Европейска кампания за оценка на риска	5
2.1	Общ контекст.....	5
2.2	Цели на кампанията	6
2.3	Стратегия на кампанията	7
2.4	Календар на проявите	8
2.5	Материали на кампанията	9
2.6	Как да се ангажирам?	10
2.7	Сертификат за участие и покана за партньорство	11
3.	Оценка на риска – факти и статистики	11
3.1	В Европа	11
3.2	Подходът от пет стъпки	13
4.	Няколко случая.....	14
4.1	Тежка злополука с химикали.....	14
4.2	Фатални злополуки в селското стопанство	14
4.3	Кумулативни травматични смущения (RSI)	15
5.	Примери за добри практики	15
5.1	Отстраняване на риска.....	15
5.2	Да намалим шума и запрашеността.....	16
6.	Допълнителни линкове	17
7.	За Европейската агенция за безопасност и здраве при работа.....	17

1. Общи сведения

1.1 Значение на оценката на риска

Опазването на здравето и безопасността на работниците е в интерес на всички. По-голямата част от злополуките и заболяванията, свързани с труда, могат да бъдат предотвратени. Но по какъв начин?

Първата стъпка е оценка на риска

С оценката на риска започва процесът на управление на риска. Тя дава възможност на работодателите да разберат какви действия трябва да предприемат за подобряване на здравето и безопасността на работното място, както и на производителността.

Европейската агенция за безопасност и здраве при работа подготви общоевропейска информационна кампания, която поставя акцента върху оценката на риска. Кампанията е предназначена най-вече за високорисковите сектори и за малките и средни предприятия (МСП).

С приемането на Европейската рамкова директива през 1989 г. оценката на риска се превърна в широко разпространен подход за организиране на превенцията на работното място и стотици хиляди компании от цяла Европа редовно извършват оценка на риска.

Независимо от това посочените по-долу данни¹, свързани със злополуките и заболяванията при работа, показват необходимостта от извършване на подобрения. Всяка година милиони хора в Европейския съюз получават наранявания или сериозни здравословни увреждания на работното място.

▶ На всеки три и половина минути някъде в ЕС умира човек по причини, свързани с труда. Това означава приблизително 167 000 смъртни случая годишно в резултат или на трудови злополуки (7500), или на професионални заболявания (159 500).

▶ На всеки четири и половина секунди някъде в ЕС работник претърпява злополука, която става причина за принудителен престой въщи в продължение най-малко на три работни дни. Броят на трудовите злополуки, довеждащи до отсъствие от работа в продължение на три или повече дни, е огромен – надхвърля 7 милиона годишно.

Нещо повече – злополуките и заболяванията при работа **струват скъпо**.

▶ Цена в човешко изражение за работниците и техните семейства: зад статистиките стоят реални лица и съдби, както се вижда от цитираните в раздел 4 случаи.

- Разходи за организациите: влошаването на ситуацията на работното място оказва влияние върху производителността, а трудовите злополуки и професионалните заболявания водят до разходи, нарастваща честота на отпуските по болест и текучеството и по-лоша мотивираност на работната сила.
- Разходи за правителството: злополуките и заболяванията се явяват тежко бреме върху системите за здравеопазване.

Правилно извършената оценка на риска може да доведе до редица **ползи за бизнеса:**

- Създаването на безопасни условия на труд дава възможност на компаниите да намалят разходите за трудови злополуки и професионални заболявания.
- Правилно извършената оценка на риска позволява да се намали честотата на отпуските по болест, а при по-малък брой подадени искове съответно намаляват осигурителните разходи.
- С повишаване на мотивираността на работниците нарастват производителността и ефективността на труда и намалява текучеството. Всичко това помага на бизнеса да бъде конкурентоспособен в по-голяма степен.

1.2 Оценката на риска – ключ към изграждане на по-здравословни работни места

Оценката на риска е крайъгълният камък на европейския подход към професионалната безопасност и здраве поради достатъчно основателни причини. Ако не се извършва оценка на риска или няма адекватно справяне с рисковете, не може да се положи началото на подходящ процес за неговото управление, а така намалява вероятността да се приложат съответни превантивни мерки. Следователно системното извършване на оценка на риска води до подобряване на здравето и безопасността при работа и на показателите на стопанската дейност като цяло.

Оценката на риска е процесът на извършване на оценка на рисковете за безопасността и здравето на работниците, произтичащи от работната среда. Тя представлява систематична проверка на всички аспекти на работата, която включва:

- възможности за причиняване на нараняване или увреждане,
- възможности за отстраняване на опасностите,

- ➡ ефективно или планирано въвеждане на превантивни или защитни мерки с цел контрол на риска.

При определяне на риска най-важното е да се прецени **дали той може да бъде отстранен.**
Ако отстраняването на риска е невъзможно, **рисковете следва да бъдат контролирани.**

1.3 Законодателна основа

Работодателите по принцип са длъжни да гарантират безопасността и здравето на работниците във всички аспекти, свързани с работата. Оценката на риска предоставя на работодателите възможността да предприемат необходимите мерки по опазване на безопасността и здравето на работниците.

С приемането на Рамкова директива 89/391ⁱⁱ оценката на риска се превръща в законово изискване. Тази директива подчертава ключовата роля на оценката на риска и определя основните разпоредби, които трябва да се спазват от всеки работодател. Държавите-членки обаче имат право да въведат по-строги разпоредби за защита на работниците.

Повече за оценката на риска можете да научите на:
<http://osha.europa.eu/topics/riskassessment>

2. Здравословни работни места: Добре е за теб. Добре е за бизнеса. Европейска кампания за оценка на риска

2.1 Общ контекст

През 2004 г. Европейската комисия излезе със съобщениеⁱⁱⁱ относно практическото прилагане на Рамкова директива 89/391 и първите пет специални директиви. В него се подчертава необходимостта от разпространяване на задачата по извършване на оценка на риска, както и потребността да се подобри прилагането и качеството на оценката на риска.

- ➡ Задачите по оценката, документирането и контрола на риска не са повсеместно разпространени, включително и в държави-членки с традиция, основана на превенция.

- Оценката на риска често се възприема като еднократно действие, което не подлежи на устойчиво развитие.
- Не се извършва колективен анализ и оценка на рисковете. В резултат от това се прилагат изолирани мерки, но отсъства цялостен подход към анализа на условията на работното място.
- В хода на извършваните повърхностни оценки на риска се поставя акцент върху набелязването на очевидните и непосредствени рискове; подценява се значението на дългосрочното въздействие, например влиянието на някои химикали.
- Рядко се вземат предвид психо-социалните рискове и факторите, свързани с организацията на работния процес.
- Работодателите не следят достатъчно за ефективността на прилаганите от тях мерки.

2.2 Цели на кампанията

Оценката на риска може да бъде сложна задача, особено за малките и средни фирми, но не е нужно да се възприема по този начин. Целите на кампанията за оценка на риска са:

- **повишаване на осведомеността** относно юридическата отговорност, значението и практическата необходимост от оценка на рисковете на работното място. Оценката на риска не е самоцел, а мощен инструмент за идентифициране на потребността от превантивни мерки,
- **демистифициране на процеса** и демонстрация, особено пред МСП, на факта, че оценката на риска не е непременно сложна, бюрократична задача, изпълнима само от експерти,
- **промоция на подхода от пет стъпки** за извършване на оценка на риска (вж. раздел 3.2),
- **насърчаване на предприятията** да извършват оценката на риска със собствени ресурси, ако разполагат с компетентния за това персонал на работното място,
- подчертаване на факта, че оценката на риска е **непрекъснат процес**, а не еднократно задължение,
- подчертаване на факта, че **качеството е важно** (и важноста от документиране, проследяване и извършване на прегледи на оценката на риска),
- насърчаване на по-широкото участие в оценката на риска, **ангажиране на всички** на работното място в оценката на риска,

- ▶▶▶ **популяризиране на добрите практики**, които могат да бъдат прилагани на различни места и да улесняват процеса.

Крайната цел, разбира се, е да се допринесе за намаляване на броя на хората с наранявания или сериозно влошено здравословно състояние по причини, свързани с труда, както сега, така и в бъдеще.

2.3 Стратегия на кампанията

С началото на кампанията за оценка на риска (2008-2009) Европейската агенция за безопасност и здраве при работа за първи път преминава към **двугодишен кампаниен цикъл**. Целта е да се повиши ефективността на кампаниите във връзка с постигането на целите на стратегията на Общността за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2007-2012 г.

С удължаване на продължителността на европейската кампания на две години се предоставя повече време за подготовка и проследяване на резултатите, в това число и за планиране на стратегията на кампанията и подготовката на нови материали за нея, както и за превода, изготвянето и разпространението им.

Успехът на кампанията зависи от активната поддръжка и приноса на голям брой заинтересовани страни и партньори на кампанията, включително и фокусните точки на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа, които обикновено са националните органи за здраве и безопасност при работа на съответните държави-членки. Следователно новият модел е фокусиран в по-голяма степен върху **провеждането на кампании, основани на работа в мрежа**. Това дава повече време за проследяване на резултатите, особено по отношение на популяризирането на добрите практики, и за създаване на партньорства.

Кампанията има за цел също така да привлече широк кръг от предприятия и организации с оглед пренасяне на посланията до доставчици, изпълнители и съседни и насърчаване на участието им в нея. Големите предприятия, по-специално, имат интерес да подпомогнат по-малките чрез съвместна работа и обмен на опит и знания по отношение на веригите на доставки.

Кампанията се ползва с подкрепата на словенското и френско председателство на ЕС през 2008 г. и на чешкото и шведско председателство през 2009 г., на Европейския парламент, Европейската комисия и европейските социални партньори.

2.4 Календар на проявите

2008

13 юни	Начало на кампанията в Брюксел с участието на Европейската комисия и на словенското председателство на ЕС
20-26 октомври	Европейска седмица на безопасността и здравето при работа (43-та календарна седмица)
3-4 ноември	Международен форум по здраве при работа (FITS – Forum International Travail Santé) в рамките на френското председателство на ЕС
ноември/дек.	Оценка на ниво ЕС на кандидатите за наградата за добри практики, излъчени от държавите-членки

Европейските седмици се провеждат всяка година и представляват последователност от прояви във всички държави-членки на ЕС, които имат за цел да се популяризира напредъкът по отношение на безопасността и здравето при работа. Отворени са за участие към всички, които проявяват интерес към тази проблематика.

В рамките на кампанията се присъждат Награди за добра практика, с които се отличават компании и организации, допринесли значително за насърчаването на оценката на риска на работното място. През цялата 2008 г. раздаването на Награди за добра практика се организира на национално и европейско ниво.

февр./март	Конференция и връчване на Награди за добра практика в рамките на чешкото председателство на ЕС
февр.-септ.	Тематични дейности с локална и отраслова насоченост
19-25 октомври	Европейска седмица за безопасност и здраве при работа (43-та календарна седмица)
окт./ноември	Конференция в рамките на шведското председателство на ЕС
ноември	Заклучителна проява на кампанията

След обявяване на носителите на Наградите за добра практика ще се извърши популяризиране на примера им през цялата 2009 г.

2.5 Материали на кампанията

Всички материали на кампанията са на разположение на 22 от езиците на ЕС и могат да бъдат изтеглени безплатно от уебсайта на кампанията на:

<http://hw.osha.europa.eu>

Материалите включват

- ▶ постери и диплянки
- ▶ фактологични справки
- ▶ powerpoint презентации
- ▶ разглеждане на случаи на добра практика
- ▶ викторини
- ▶ анимации с участието на популярния герой Напо
- ▶ съвети относно организиране и управление на дейности по време на Европейската седмица
- ▶ раздел за партньори и прояви
- ▶ линкове към данни на подобни сайтове

и още много други...

Сайтът предоставя достъп до инструменти за оценка на риска по сектори и вредни фактори, които да подпомогнат практическите аспекти на извършване на оценката на риска.

Всички материали са на разположение за бесплатно ползване от организациите и за разпространяване между заинтересованите страни и техните партньори.

В рамките на кампанията ще се проведат пресконференции и други медийни прояви с цел да се популяризира значението на оценката на риска.

2.6 Как да се ангажирам?

Целта на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа е да насърчава лица и организации от всякакъв мащаб да се ангажират с кампанията и да организират самостоятелни прояви и дейности в рамките на Европейските седмици или във всеки друг момент от кампанията.

Всеки може да вземе участие:

- ▶▶▶ работодатели от частния и държавния сектор – включително МСП
- ▶▶▶ мениджъри, супервайзори и работници
- ▶▶▶ синдикати и представители на органите за безопасност
- ▶▶▶ институции, свързани с безопасността и здравето
- ▶▶▶ професионалисти и практикуващи в сферата на безопасността и здраве при работа
- ▶▶▶ регионални и местни застрахователи и служби за превенция на безопасност и здраве при работа.

Участието може да бъде под формата на организиране на:

- ▶▶▶ демонстрации, изложения и изложби по въпросите на безопасността
- ▶▶▶ обучителни прояви, семинари и уъркшопове
- ▶▶▶ състезания за постери и викторини
- ▶▶▶ рекламни и промоционални кампании
- ▶▶▶ партньорства между предприятия и образователни центрове и центрове за подготовка
- ▶▶▶ модели за „добросъседство“ между големи и малки работодатели, модели-предложения
- ▶▶▶ откриване на вредни фактори
- ▶▶▶ дни за проверка.

За повече информация относно проявите и начините за участие се свържете с фокусната точка във Вашата страна – подробности можете да откриете на уебсайта на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа на адрес.

http://osha.europa.eu/about/partners/focal_points/

Нашият уебсайт съдържа примери на добра практика, както и форуми за обмен на идеи, обратна връзка и проверка на собствения опит за организациите, които възнамеряват да проведат свои прояви в рамките на Европейската седмица.

2.7 Сертификат за участие и покана за партньорство

Европейската агенция за безопасност и здраве при работа желае да създаде партньорства, които да са от полза за всички страни, поради което въведе в практиката редица дейности и канали с оглед осигуряване на по-добра видимост на партньорите и популяризиране на приноса и дейностите им по време на кампанията.

- ▣▣▣▣ **Вие ни помагате** да повишим осведомеността относно оценката на риска и да подобрим видимостта на кампанията за здравословни работни места.
- ▣▣▣▣ **Ние Ви осигуряваме** видимост като партньор на кампанията и като организация, посветила дейността си на безопасността и здравето при работа.

Съществуват две степени на ангажиране и получаване на признание:

- ▣▣▣▣ **Сертификат за участие** за активно ангажиране в една от националните или европейски прояви.
- ▣▣▣▣ **Поканата за партньорство** предоставя възможност за възползване от широк спектър промоционални прояви и издигане на Вашия престиж по отношение на безопасността и здравето при работа и в по-голяма степен чрез високата видимост на кампанията за здравословни работни места. Запазена е за трайно ангажираните с кампанията и онези, които умножават усилията чрез членовете на партньорските мрежи (посредством организиране на собствени прояви, конференции или състезания; промоция на кампанията на уебсайта; разпространяване на материали на кампанията и т.н.).

За повече информация относно поканите вижте раздела за партньори в уебсайта на кампанията на: <http://hw.osha.europa.eu/partners>

3. Оценка на риска – факти и статистики

3.1 В Европа

Успешна оценка на риска се извършва в компании с различен размер навсякъде в Европа. Но емпиричните данни по-долу показват, че има какво още да се желае, особено сред МСП.

Задачата за извършване на оценка на риска не е повсеместно разпространена

- Съгласно проучване, проведено през 2004 г., във Франция 76% от работодателите в предприятия с персонал 20 и повече души твърдят, че са извършили оценка на риска и са завели необходимата документация.^{iv}
- В Нидерландия по данни на Холандския инспекторат по труда през 2006 г. 42% от най-малките предприятия с персонал между 1 и 4 души са извършили оценка на риска (53% сред предприятията с 5 до 9 работници). При предприятията с персонал между 10 и 99 души този процент е 81%, а при тези с повече от 100 работници – 97%.^v
- В Италия според резултатите от проведено през 2005 г. проучване 88,5% от предприятията с персонал по-малко от 50 работници са извършили оценка на риска. При предприятията с повече от 50 души персонал този процент е вече 93,4%. Сред предприятията с персонал по-малко от 50 работници 84,5% са документирали оценката на риска, а при тези с персонал повече от 50 души процентът на документираните оценки на риска е 92,6%.^{vi}
- Според данните на Петото национално проучване на условията на труд в Испания^{vii}, проведено през 2003 г., 61% от работодателите в промишлеността и услугите твърдят, че са извършили или са в процес на извършване на оценка на риска. В сравнение с предишното проучване от 1999 г. процентът е нараснал двукратно.
- В Германия проучване от 2005 г. разкрива, че сред предприятията с персонал между 1 и 9 работника 30% са извършили оценка на риска. Сред тези с персонал между 10 и 49 души цифрата е 54%, а в предприятията с персонал между 50 и 249 работници – 80%. Сред големите предприятия с персонал 250 и повече работници 97% са извършили оценка на риска.^{viii}
- Според резултатите от проведено в Латвия проучване^{ix} през 2006 г. три четвърти от работодателите посочват, че изобщо не са извършили оценка на риска или е направена само частично, а само 22% от отговорилите заявяват, че са извършили пълна оценка на риска. При сравняване на данните от предишно проучване може да се направи изводът, че броят на компаниите, в които е извършена пълна оценка на риска, е нараснал от 15% през 2002 г. на 22% през 2006 г.

Качествената оценка на риска, включително документирането, прегледът и изготвянето на планове за действие, остава съществено предизвикателство.

- ▶ Според резултатите от проведено по-задълбочено проучване върху оценката на риска в Италия в периода 2000-2002 г. 95% от предприятията заявяват, че са извършили оценка на риска, но само 54% са направили и преглед на тази оценка. Освен това в 23% от случаите не са идентифицирани изложените на рисковете работници, а в 21% от случаите има недостиг или липсва информация или описание на превантивните и защитни мерки. Това показва също така, че включването на работниците в процеса по оценка на риска е по-важно в по-големите предприятия: 41% в най-малките предприятия (6-10 работници) и 57% в най-големите предприятия (200 и повече работници)^x.
- ▶ В Обединеното кралство проучване, проведено от Синдикалния конгрес през 2007 г. сред представителите по въпросите на безопасността, посочва, че по-малко от три от всеки десет (28%) заявяват, че са доволни от участието си в изготвянето на оценката на риска. Четиридесет и четири процента твърдят, че нямат никакво участие, а 27% отговарят, че са ангажирани в недостатъчна степен.^{xi}
- ▶ Според резултатите от проучване, проведено от датската конфедерация на синдикатите (LO) през 2003 г.^{xii}, три четвърти от предприятията са изпълнили задължението да отразяват резултатите от оценката на риска в писмен документ. Четири пети от тези предприятия заявяват, че не са срещнали никакви затруднения при изготвянето на документа. Две трети смятат, че извършването на оценка на риска е оказало положително влияние върху работната среда, а 40% твърдят, че оценката на риска е допринесла за подобряване на диалога между ръководството и служителите.

3.2 Подходът от пет стъпки

За повечето фирми ясният подход от пет стъпки^{xiii} за оценка на риска следва да даде добри резултати. Съществуват и други методи, които са също толкова ефикасни, особено при по-сложни рискове и обстоятелства.

Стъпка 1 — Набелязване на опасностите и застрашените лица

Издирване на онези неща на работното място, които биха могли да причинят увреждане, и определяне на работниците, които могат да бъдат изложени на опасност.

Стъпка 2 — Оценка на рисковете и тяхното подреждане по приоритети

Оценяване на съществуващите рискове (тежест, вероятност и др.) и подреждането им по степен на важност. Наблягането върху дейностите по премахване или предотвратяване на рисковете е от първостепенно значение.

Стъпка 3 — Решение за предприемане на превантивни действия

Определяне на подходящите мерки за отстраняване или контрол на рисковете.

Стъпка 4 — Предприемане на действия

Прилагане на превантивни и защитни мерки посредством приоритизиран план (най-вероятно всички проблеми не могат да бъдат решени незабавно) и уточняване кой какво и кога прави, какви са крайните срокове за съответните задачи и какви средства са отпуснати за прилагане на мерките.

Стъпка 5 — Контрол и преглед

През равни интервали от време трябва да се правят прегледи на оценката на риска с цел да се гарантира нейната актуалност. Прегледите са задължителни при всеки случай на значителни промени в организацията или в резултат от изводите, направени при разследване на злополука или „потенциално опасна ситуация“^{xiv}.

4. Няколко случая

Зад понятието оценка на риска, което може да се разглежда като нещо абстрактно или поредното административно бреме, стоят човешки съдби. Това са или смъртни случаи, или последствия от злополуки и здравословни увреждания, с които тези хора са принудени да живеят до края на дните си, защото никой не се е постарал да идентифицира и управлява рисковете.

4.1 Тежка злополука с химикали

Млад мъж на възраст 23 години получава изгаряния на голяма площ от тялото си вследствие на контакт със запалимо вещество, използвано за измиване на пистолети за боядисване. Лошите практики в компанията са включвали още и липса на безопасни методи за боравене и съхраняване на опасните химикали, както и липса на обучение и надзор. Особено опасна практика е включвала разнасянето на опасното вещество за измиване на пистолетите в отворени кофи без етикет, обозначаващ съдържимото. Дори след ужасната злополука компанията продължава да не изпълнява изисканите от инспекцията по труда подобрения и така се стига до съдебен процес и глоби.^{xv}

4.2 Фатални злополуки в селското стопанство

Двама млади работници мигранти (на възраст 21 и 27 години) умират премазани между частите на машина, използвана в овощна градина. Задачата е била свързана с издигане и разглобяване на т.нар. „поли тунели“, обезопасявани с помощта на дълги въжета. Злополуката става, докато използват монтирана върху трактора машина за навиване на въжето. Не е била извършена предварителна оценка на риска, а монтираното върху трактора устройство за навиване на въжето е било напълно непригодно, тъй като не е било снабдено с устройство за

автоматично отрязване на въжето в случай на заплитане между частите. Работниците не са били достатъчно обучени, нито са били наясно с опасностите на извършваната от тях дейност. Разследващите обърнаха внимание на факта, че голяма част от работещите в това стопанство са били студенти, които вероятно не са били добре запознати с практиките за охрана на труда^{xvi}.

4.3 Кумулативни травматични смущения (RSI)

Стивън Фишър е бил водещ инженер в космическата индустрия, ангажиран по голям европейски проект за нова ракета. Макар и много интересна, работата му е била с тежка и свързана с интензивна работа с компютър и продължително работно време. Една сутрин през 2002 г., докато работи на компютъра си, почувствал внезапна интензивна болка („като прорязване в ръката“), която се разпространила и нагоре от китката до рамото. От този момент животът му коренно се променил. Наложило се веднага да преустанови ползването на компютър, не е бил в състояние да ползва телефон или да шофира. След два месеца се съгласил на дългосрочен отпуск по болест. Година и половина по-късно е пенсиониран по здравословни причини.

Почти 6 години по-късно, след като е похарчил повече от 13 000 евро за лечение на кумулативното травматично смущение, което не се покрива от здравноосигурителната каса в Обединеното кралство, той все още не е напълно възстановен. Заболяването не му позволява и до този момент да извършва дейности, които преди години не са представлявали никакъв проблем за него.

Тези рискове са добре известни и документирани, но за съжаление не е била извършена оценка на риска. Те могат да бъдат предотвратени (чрез оценка на риска), ако се забележи наличието на риск или на ранни симптоми и се предприемат ранни действия. За съжаление Стивън Фишър не е единственият в подобно положение^{xvii}.

5. Примери за добри практики

5.1 Отстраняване на риска

Холандска компания, която произвежда оребрени подови елементи, използва система от дървени палети за транспортирането им. При този процес работниците са принудени да боравят с блокове от дървени палети със странна форма и с тежест около 25 кг в сухо състояние.

По време на оценката на риска беше призната опасността от възникване на мускулно-скелетни смущения в резултат от боравенето с тежките палети.

Евентуалните решения на проблема включват промяна в дизайна или материала, от който се изработват палетите, и въвеждане на подпомагачи

съоръжения за механично повдигане. В крайна сметка компанията прецени, че най-доброто е да се освободи изцяло от използваните палети.

Провеждането на допитване сред служителите доведе до следното решение: въвеждането на вдлъбнат елемент в самите оребрени подови елементи, което да премахне нуждата от използване на дървените палети. Направена беше проверка на рентабилността на предложението, най-вече с оглед на оценката дали произвежданите по нов дизайн елементи са със същото качество и отговарят на стандартите в строителството като предишните.

Резултатът е, че не се налага вече нито служителите, нито други работници, като например шофьорите на подизпълнителите, да полагат физически усилия и да рискуват нараняване поради боравене с дървените палети.

При годишни разходи от 137 000 евро промяната в проектирането доведе до икономии от 91 000 евро годишно от прилагане на други елементи и 22 000 евро от закупуване на палети. По-трудно е да се определи директно връзката между промяната в дизайна и намаляването на отсъствията поради влошено здраве през последните три години, но със сигурност такава съществува. Други полезни придобивки са намаляване на шума, тъй като вече не се налага използване на пистолети за забиване на гвоздеи при ремонта на дървените палети, и по-бързо извършване на доставките поради отпадане на необходимостта от натоварване на палетите в камионите.

За повече информация:

<http://osha.europa.eu/publications/reports/TE7606536ENC>

5.2 Да намалим шума и запрашеността

Австрийско предприятие извършва процес на интензивно шлайфане като част от процеса на производство на метали, в резултат на което се произвежда много шум и висока запрашеност. Компанията решава да направи подобрения и създава специален проект за намаляване на тези емисии.

С помощта на значителни финансови и човешки ресурси проектът е стартиран и в него участват засегнатите работници, ръководството, лекари по трудова медицина, представители на работническите съвети и специалисти по превенция. Те търсят възможни решения на проблема, водят разговори с евентуални доставчици, както и с органите за безопасност и здраве. Изготвени и оценени са десетина идеи за промяна в процеса.

Сред тях:

■► **кабини за шлайфане с екстракторни системи**

- ▶ екстракторни системи на място
- ▶ системи за регулирано филтриране
- ▶ оптимизиране на прахоулавянето чрез промяна в проектирането на цеха за шлайфане
- ▶ по-добро осветление с цел намаляване на отблясъците и сенките.

Резултатът:

- ▶ намаляване на емисиите от запрашеност в атмосферния въздух (в някои зони до 90%);
- ▶ намаляване на въздушното течение,
- ▶ редуциране на нивата на шума с 10 dB(A) за операторите на машините и на околното цехово пространство след въвеждането на кабините.

Общият размер на инвестициите възлиза на 400 000 евро. Освен подобрените условия на безопасност и здраве за работниците, положителните ефекти от намаляването на запрашеността на въздуха включват и общи икономии на средства в размер на приблизително 70 000 евро годишно.

Повече информация можете да намерите на:

<http://osha.europa.eu/publications/reports/106>

6. Допълнителни линкове

Уебсайт на кампанията

<http://hw.osha.europa.eu>

Фактологична справка 80: *Оценка на риска – роли и отговорности*

<http://osha.europa.eu/publications/factsheets/80>

Фактологична справка 81: *Оценката на риска – ключ към здравословни работни места*

<http://osha.europa.eu/publications/factsheets/81>

Директива на Съвета 89/391 от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място

<http://osha.europa.eu/legislation/directives/A/1/1>

Оценка на риска

<http://osha.europa.eu/topics/riskassessment>

7. За Европейската агенция за безопасност и здраве при работа

Европейската агенция за безопасност и здраве при работа се намира в Билбао, Испания, и е създадена от Европейския съюз за предоставяне на информация по въпросите на безопасността и здравето при работа. Агенцията действа като катализатор за развитие и разпространение на полезна информация за защитата на работниците в Европа.

Чрез съвместната работа на представители на правителствата, работодателите и организациите на работниците, както и на водещи експерти в областта на безопасността и здравето от държавите-членки на ЕС и от други страни, Агенцията осигурява надежден, балансиран и ангажиран източник на информация по въпросите на безопасността и здравето при работа.

За повече информация посетете уебсайта на Агенцията на адрес: <http://osha.europa.eu>

ⁱ P. Hämäläinen, J. Takala, K.L. Saarela, (study to be published), Tampere University of Technology (Finland), study made for the International Labour Office, ILO.

ⁱⁱ Council Directive 89/391/EEC of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work. (<http://osha.europa.eu/legislation/directives/A/1/1>).

ⁱⁱⁱ COM (2004) 62 final: COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF REGIONS on the practical implementation of the provisions of the Health and Safety at Work Directives 89/391 (Framework), 89/654 (Workplaces), 89/655 (Work Equipment), 89/656 (Personal Protective Equipment), 90/269 (Manual Handling of Loads) and 90/270 (Display Screen Equipment).

^{iv} Th. Coutrot, *Plus de trois établissements sur quatre déclarent évaluer les risques professionnels, Premières Synthèses n-09.3*, Dares, Mars 2007 (Enquête relations professionnelles et négociations d'entreprise (REPONSE) 2004-2005).

^v M. Bos, F. Saleh, O. Erdem, J. Samadhan, *Arbo in bedrijf 2006'. Een onderzoek naar de naleving van arbo-verplichtingen, blootstelling aan arbeidsrisico's en genomen maatregelen in 2006*, Arbeidsinspectie, October 2007.

^{vi} S. Perticaroli, A. Leva, *La cultura della sicurezza. Indagine sulle modalità di gestione di salute e sicurezza nelle aziende italiane*, ISPESL, November 2006.

^{vii} Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el trabajo, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, *V Encuesta nacional de condiciones de trabajo*, 2004.

^{viii} Survey conducted by BGZ (Berufsgenossenschaftliche Zentrale für Sicherheit und Gesundheit):

http://www.hvbg.de/d/bgz/bgz_info/veranst/archiv_vera/bgz_fachv_nov_2005/seite02.html

http://www.hvbg.de/d/bgz/bgz_info/pdf_bild_info/bgz_fach_nov_2005/pp_rentrop.pdf

^{ix} A/S "Inspecta Latvia" & RSU DVVI, *Working conditions and risks in Latvia*, 2007. (Research "working conditions and risks in Latvia" 2005-2007).

^x Coordinamento delle Regioni e Province autonome, *Rapporto conclusivo del progetto nazionale di monitoraggio e controllo dell'applicazione del D.Lgs. 626/94*, November 2003.

^{xi} TUC, *Focus on Health and Safety. Trade Union trends survey 06/02. TUC biennial survey of safety reps 2006*, London, 2006.

^{xii} LO, *Danske virksomheders brug af APV (Danish Companies' use of Workplace Risk Assessment)*, April 2003.

^{xiii} Whether the risk assessment process in your country is divided into more or fewer steps, or even if some of the five steps are different, the guiding principles should be the same.

^{xiv} A near miss is an unplanned event that did not result in injury, illness or damage — but had the potential to do so.

^{xv} Reported in Health and Safety Practitioner, UK, 23.1, January 2005.

^{xvi} <http://www.hse.gov.uk/press/2005/e05095.htm>

^{xvii} <http://ew2007.osha.europa.eu/europeansummit/> (see "Stephen Fisher" - Workshop 3).